

פרוטוקול מס' 3/ב
מיטיבת ועדת הכלכלה
מיום י"ד כסלו תשי"ג - 2.12.52
בשעה 11.00

חברי הוועדה:

- היו"ר מ. בנטוב
- י. אורי
- ב. אזניה
- ב. אבניאל
- ש. בבה
- ס. חזני
- ע. סימון
- ש. פרלמטין
- מ. קסיס

משתתפים:

מוזמנים:

- שר המשפטים ח. כהן
- ד"ר לוינטל - מטעם משרד המסחר והתעשייה
- ד"ר פרלמטין - מטעם משרד המשפטים
- צ. הוגבי - מטעם משרד המשפטים

המשך הדיון בחוק הפיקוח על שירותים
ומצרכים.

ט ד ר - ה י ו מ :

פותח את הישיבה.

היו"ר מ. בנטוב:

כפי שהחברים זוכרים עלינו להחליט בשתי
נקודות בפרק א' של חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים. אבל טבין ששר
המשפטים מוכן להביא בפנינו הצעת תיקון לניסוח הסופיע בחוק.

זממנו היום מוגבל, כי בשעה 12 יבוא
שר המסחר והתעשייה בקשר לדיון על התנגשות יבוא מצרכים מוגמרים עם
הייצור המקומי.

אני מציע, שעד אשר יבוא שר המשפטים

במשיך בפרק שני טעיר 5(ב):

" כל מה ששר ששאי להסדיר לפי סעיף זה, רשאי הוא לאסרו, להגבילו, להטיל עליו פיקוח או בקורת, להתנותו בתנאים, לרבות תנאים לקבלת רשיון כללי או מיוחד."

ש. בבה:
ביחס לרשיון, אם אין זה רשיון מיוחד, איני רוצה שנרחיב את סמכויות השר ביחס לרשיון שאיבנו תלוי במסדר המסחר והתעשייה.

היו"ר ס. בנטוב:
אני מבין שרשיון כללי הוא לגבי טרנסקציות מסוימות או לגבי סוג אנשים.

סעיף 5(ג) - נתקבל.

היו"ר ס. בנטוב:
סעיף 5(ג) - שר רשאי לקבוע בצו הוראות בדבר:

(1) הטלת חובה על אדם העוסק בייצורם או במסחרם של מצרכים, או בעשיית שירותים - לנהל פנקסים, חשבונות, רשימות או סטטכים אחדים ביחס למפעלו ולספק דינים וחשבונות כמתואר בצו.

ס. חזני:
נדמה לי שהמושג "מפעל" כולל מדי ויכול להוציא מהכלל שירותים שאינם בגדר של מפעל. מה דין טונית?

צ. הנגבי:
ההגדרה של "מפעל" כוללת את בעל הטונית והטונית.

סעיף 5(ג)(1) - נתקבל.

היו"ר ס. בנטוב:
סעיף 5(ג)(2):
" הטלת חובה על אדם למכור, או להוציא מרשותו בדרך אחרת, מצרך בר פיקוח הנמצא בבעלותו, בחזקתו או בפיקוחו, באופן ובזמן שייקבע בצו, וכן במחיר שייקבע בצו או במחיר שלא יעלה על המחיר המכסימלי שייקבע בו."

ש. פרלסטין:
אני מערער על המלים "או להוציא מרשותו בדרך אחרת". אני מציע למחוק מלים אלו.

צ. הנגבי:
אם אתה חושש לגבי התמורה, הרי על כך ישנה תשובה באותו סעיף - במחיר שייקבע בצו."

ד"ר פרלמוטר:
ישנם מקרים בהם המחזיק אינו בעל החורה. משום כך הוכנס סעיף זה, אשר נמצא גם בחוק הקיים.

במקרים רבים במצאת סחורה מסויימת בידי מי שאיננו בעלה, ויש צורך להביא לשוק סחורה זו.

ש. פרלשטיין:

אם זה נמצא בחוק אחר, אין זה סחייב אותי. אם המדובר הוא על הקושי בקביעת הבעלות על מארך מסויים, סעיף זה אינו חופף זאת. המחוקק סתם ולא פירש למה הוא מתכוון במלים אלו.

היו"ר ס. בנטוב:

גם לי נראה, שיכולים להיות מקרים שסעיף זה הוא הכרחי. אם נביח, שלמישהו יש בשר והוא מסאיר אותו במחסני קירור ובעצמו נוסע לחו"ל, ומתברר שהמאריך נחוצ באופן דחוף לשוק. במקרה כזה אפשר להוציא צו ולומר: אנו מצוים עליכם, על בעלי מחסני הקירור לתת את הבשר למסלה, ואת החשבונות נסדר עם בעל הבשר כשהוא יחזור.

ש. בבה:

אנו צריכים לדון תמיד לגופו של ענין. כל המעייפים הנוגעים לפרק ב' דנים רק בביטול סמכויות פיקוח. הדוגמה שמביא סר בנטוב אין לה קשר עם סמכויות הפיקוח, לזה ישנה דרך אחרת, וע"י חוק אחר. אני מציע שסעיף זה יחול רק על אדם שאינו בעל הסחורה.

ש. פרלשטיין:

כן צריך להיות מודגש שגם על זה תחול הסורה.

ש. בבה:

על כן אני מציע לכתוב במקום המלה "וכן" את המלה "בתנאי".

ס. חזני:

לי חסר בסעיף זה כנין שלם, ולא רק מלה זו או אחרת - השירותים. מה הן המסמכים מסכויותיו של השר ביחס לשירותים בנידון זה, ושוב פעם לדוגמה - בעל המזבנית?

צ. הנגבי:

סעיף 10 נותן לשר סמכויות בענין שירותים.

היו"ר ס. בנטוב:

אני מבין שהצעת חבר הכנסת בבה היא, שהמלים "להוציא מרשותו בדרך אחרת" תמייחסנה רק למקרה של אדם שאינו בעל הסחורה. כן אני מבין שהכוונה, שבכל מקרה ומקרה ייקבע סחיר.

צ. הנגבי:

אני מוכן שיהיה כתוב "בתנאי".

ש. פרלשטיין:

אני מציע לכתוב: "ובמסיר שייקבע".

הצעת חבר הכנסת פרלשטיין נתקבלה.

ד"ר פרלמוטר:

אם נקבע בצו, שהוצאה מרשות אדם בדרך אחרת חלה רק לגבי אדם שאינו בעל הסחורה, נעשה מעשה מרחיק לכת לגבי מישהו שהוא בעל הסחורה, והרשות המוסמכת אינה רוצה לשלול ממנו לחלוטין את הבעלות על המוצר, אלא רק לזמן מסויים ובתנאים מסויים. לפי הצעתו של חבר הכנסת בנה, המצב

יהיה כזה, שחשך ייאלץ לצונת על מעל המצרף למכרו.

ג. הנגבי:

אני חושב שהניגוד בין ד"ר פרלמוטר ובין חבר הכנסת בנה הוא מדומה, כי הם דוברים באותו דבר ומתעלמים מההגדרה של "מכירה", שאומרת: מכירה לצורך חוק זה אינה מכירה לחלוטין, כי אם כוללת גם הסכרה.

היו"ר ס. בנטוב:

אני מבין שאנו מקבלים, שמשרד המשפטים יכניס שינוי, שההוצאה מרשות אדם בדרך אחרת תמייחס רק למקרה שבאדם אינו בעל הסחורה.

הצעת היו"ר - בתקבלה.

היו"ר ס. בנטוב:

אנו חוזרים לסתי הגדרות שנותרו לנו בפרק א'. היה לנו מו"ם עם שר המשפטים, והוא מוכן להציע לנו הצעה שתספק אותנו.

שר המשפטים ח. כהן:

הבינותי שביחס לסעיף 3, המלים - "אלא אם הוא מסוכנע, שהדבר דרוש..." הם בעיני הועדה יותר מדי סובייקטיביות, ופחות מדי אובייקטיביות, ולכן השתדלנו לבוא לקראת הועדה, ואני מוכן להציע עכשיו שינוי והוא: לא השתמש שר במסכותו לפי חוק זה אלא אם הוא ראה יסוד מתקבל על הדעת לכך, שהדבר דרוש לקיום פעולה חיונית, או לסניעת הפקעת מעדים, או כדי להבטיח רמת חיים גאוה. אני כשלעצמי חושב שהמונח "מסוכנע", לפי הנוסח הקיים, הוא יותר מרחיק לכת מאשר "יסוד המתקבל על הדעת" המוצע כאן. אבל כמובן שזה עניינה של הועדה.

ב. מבניאל:

האם במקום "ראה שיש יסוד" אי-אפשר לכתוב "יש יסוד"?

פרלמטטין:

האם בין שני הביטוחים האלה ישנה הבחנה משפטית?

שר המשפטים ח. כהן:

דעתי היא, שגם לפי המצב הקיים היום, בית הדין מתערב גם מתערב וכוזק את היסודות שעליהם סקלה הרשות המוסמכת לפני שהחליטה מה שהחליטה.

אם מותר לי להסלים את התמונה-שנתתי בישיבה הקודמת, ברצוני להקריא בפניכם פסק-דין שהוצא רק בשבוע החולף, ובאמת שופך אור על כל הבעיה שביררנו כאן, מעשה זאת ברצון. (קורא את פסק-הדין).

אבל אני חוזר ואומר, בין אם תכניסו נוסח כזה או אחר, לא תרחיבו או תצמצמו את מסכויות בית הדין העליון.

פרלמטטין:

אני יודע שהיתה החלטה מטעם הממונים, שכל החלטה של רשות מוסמכת צריכה להתבסס על שיקול-דעת, וצריכה להיות כתובה בהחלטה גופה. ברצוני לשאול האם זה חל גם על חסר?

שר המספטים ח. כהן:

כן

היו"ר מ. בנטוב:
אנו עובדים להכרעה, אני חותר פה לאיזון שהיא בנוסחה, שלא תהיה מנוגדת לרצון הממשלה ויחד עם זאת תתקבל על כולם פחות או יותר. לי ברצא שהנוסחה ששר המספטים הציע יכולה לאחד את כל חברי הועדה.

י. אורי: אני מציע לקבל את הנוסח המקורי.

היו"ר מ. בנטוב: ה צ ב ע ה

- 3 - בעד הנוסח המקורי
- 4 - בעד הצעת שר המספטים

בתקבלה הצעתו של שר המספטים

המתייגות לחבר הכנסת אורי

היו"ר מ. בנטוב: ועתה אנו עובדים להקדרה "פעולה חיונית".

ס. פרלסטין: אני מציע להוציא את המלים "הנראית לשר".

ב. אבניאל: אני מציע להוציא את המלים "הנראית לשר" ולכתוב: פעולה הנראית לשר כחיונית

להגנת המדינה ולבטחון הצבור או שהנה חיונית לקיום אספקה הכרחית.

שר המספטים: כאן מדובר בקביעת סדיניות כלכלית של הממשלה, ובמידה מסויימת גם על מדיניות בטחונית. כאן איני מוכן להחליף את השר באיזון סטבות אחרת. לכן, אם הנוסח המופיע כאן ישונה, הממשלה הצטרך להסתייג.

אולם אני מוכן לעשות פשרה ולכתוב: פעולה הנראית לשר כחיונית להגנת המדינה, לבטחון הצבור, לקיום אספקה הכרחית, לשירותים צבוריים הכרחיים, להגדלת הייצור... זאת אומרת, את המלה "השר" המופיעה פעם שונה, אני מוכן למחוק.

היו"ר מ. בנטוב: ה צ ב ע ה

- 3 - בעד הנוסח המקורי בתיקון שר המספטים
- 2 - בעד הצעת חבר הכנסת פרלסטין
- 4 - בעד הצעת חבר הכנסת אבניאל

בתקבלה הצעת חבר הכנסת אבניאל

המתייגות לממשלה, חברי הכנסת אורי וחובני

היו"ר מ. בנטוב: בזה סיימנו את הדיון בפרק א' ואנו ממשיכים בפרק ב.

סעיף 5(ב)(3):

"סבירתו של מפעל המתנהל ללא רשיון - אם דרוש רשיון להנהלתו לפי חוק זה; או הפסקתו של שירות בר פיקוח הנעשה ללא רשיון - אם דרוש רשיון לעשייתו לפי חוק זה".

ש. בנה:

אני מציע למסור זאת לסמכות בית הדין כדי שהמשרד לא יוכל לנקוט בצוים אדמיניסטרטיביים עד כדי סגירת המפעל.

ג. הונבי:

בניח שהשר יקבע שבכדי למכור שכו צריך רשיון, ואנשים לא יבקשו רשיון, או יבקשו ולא יקבלו, וימשיכו למכור בלי רשיון. כל מה שתוכל לעשות הוא להגיש תביעה ולחכות עד שיוצא פסק הדין, ובינתיים האנשים ימשיכו למכור שכו בלי רשיון. במקרה שאדם עובר על תנאי שכתוב ברשיון, בזה יכול להתערב בית הדין.

ש. בנה:

אני מוכן לכתוב: למסטיק עד קבלת הרשיון.

ש. פרלשטיין:

מה הדין לגבי מצב ביניים עד לקבלת הרשיון?

ד"ר לוינטל:

בדרך כלל הדבר הזה מוסדר בצו, שאדם רשאי להמשיך במפעלו עד שיקבל את הרשיון.

סעיף 5 (ג) (3) - נתקבל

ב. אבניאל:

ברצוני לרשום הסתייגות לסעיף 5 (ג) (3): במחיר שלא יעלה על המחיר המכסימלי

שנקבע בחוק.

היו"ר ס. בנטוב:

סעיף 5 (ג) (4): מסור העלמת מצרכים בני פיקוח או השמדתם.

סעיף 5 (ג) (4) - נתקבל

היו"ר ס. בנטוב:

סעיף 5 (ד) (1): צו לפי סעיף זה יכול להיות כללי או לגבי אדם מסויים או סוג של שכו, או לגבי מפעלים או חלק של מפעל או של מפעלים.

ש. פרלשטיין:

אני מציע להשאיר רק את המלים "צו לפי סעיף זה יכול להיות כללי" ואת כל היתר למחוק. אינני רוצה שלשר תהיה סמכות להגיד שעלי חל הצו הזה ועל מישהו אחר לא. סעיף זה נותן מקום להפליה.

היו"ר ס. בנטוב:

אני מבין שהשר יכול לקבוע בצו הנוראות כלליות. אחר כך אפשר להשתמש בהנוראות

אלו לגבי אדם מסויים.

ד"ר פרלמוטר:

הייתי מקבל זאת ברצון אילו הייתי בטוח
שבית הדין גם כן יקבל זאת. היום חמצב
הוא לזה שכמעט מדי יום ביומו מופיעים צווים אישיים.

ד"ר לוינטל:

אני חושב, שאפשר להוציא את העוקץ של
הויכוח על ידי כך שאין מנשים על הדבר
הזה כאילו הוא נוגע לענייני פיקוח בלבד. נכון שיש למנוע בעד הפליה
לרעה; נכון גם שיש לנקוט באותם אמצעים נגד שניאמנים במצב שווה.
אבל סעיף זה יש לראותו כמכשיר לגבי שני אנשים שאינם במצב שווה.

היו"ר ס. בנטוב:

אני סבור, שהצווים צריכים להיות כלליים,
וההוצאה לפועל צריכה להיות אינדיבי-

דואלית.

ש. בנה:

אני מציע שהנסוח של הסעיף הזה יהיה
ברוח זו, שהצו צריך להיות כללי

וההוראות תהיינה אינדיבידואליות.

ס. חזני:

אני אומר, שהפיקוח כשלעצמו צריך
להיות, וכידי הרשות המוסמכת צריכים
להיות בליים לבצוע הפיקוח. אבל אין זה מחייב שמלכתחילה יהיה צו על

אדם מסויים ולא צו כללי.

היו"ר ס. בנטוב:

אני חושב, שאנו מערעבים צו לצאטלטיבי
עם הוראה אישית. מוכן שהמשרד אינו
יכול לפעול מבלי שתהיה לו יכולת להוציא הוראות אישיות. הוראות אישיות
צהזכות להסתמך על צו של השר. אני חושב שגם מנקודת ראות שלכם זה יותר
נכון. כי פה כתוב, שהשר נותן את הצו. אתם רוצים שהשר יתן צו ביחס לכל
מקרה אינדיבידואלי? אני חושב שזאת צריכה לעשות הרשות המוסמכת.

ע. מוטנו:

אני מבינה שכל החשש של חבר הכנסת
פרלמטרין הוא נגד הפליה. על כן הייתי

מציעה למחוק את המלה "מסויים".

י. אורי:

אני מציע להחזיר את הסעיף הזה למסדר
המספטים על מנת שבשבוע הבא תובא לפנינו

הצעה ברוח הדברים שנשמעו כאן.

הצעת חבר הכנסת אורי - נתקבלה

היו"ר ס. בנטוב:

סעיף (5)(ד)(2):
"צו כללי לפי סעיף זה יכול להיות מוגבל
לחלק מסטח המדינה".

סעיף 5(ד)(2) - נתקבל

הסתייגות לחבר הכנסת סטיס.

סעיף 6(א) - שר רשמי לקבוע בצו -
(1) מחיר קבוע, מחיר מכסימלי או מחיר

היו"ר ס. בנטוב:

מנימלי למצרך בר פיקוח".

אני מציע למחוק את המלים " או מחיר
מנימלי".

ש. בבה:

המחיר המנימלי אינו בא דק לגבי מקרים
של התחרות, אלא בזהירות, ולמסל, ישנן
תקופות של גאות ושפל, ובתקופה של גאות המחירים הם נמוכים מאד.

ס. חזני:

אני בדרך כלל בעד מחירים מנימליים מבחינה
כלכלית, אבל איני יודע איך אפשר להכניס
זאת לתוך החוק. ולחבר הכנסת חזני ברצוני לומר, שביחס למחירי הירקות
זה ענין של מדיניות כלכלית.

היו"ר ס. בנטוב:

אני מציע שהסעיף ינוסח כך: בצו רשמי
לקבוע בצו מחירים.

ש. פרלשטיין:

אני מציע להשאיר דם את המחיר המכסימלי.

ב. אבניאל:

ברור שהחוק הזה רוצה להעניק סמכויות,
אבל השמוט בסמכויות זהו ענין אחר. גבון
הדבר שב-99,9% קבעו רק מחירים מכסימליים. אבל זהו חוק מסגרת וצריך
לתת סמכויות לגבי מקרים העתידים לבוא.

ד"ר לוינטל:

אני מציע **לכתוב:** השר רשמי לקבוע מחיר
מכסימלי ולהבטיח מחירים מנימליים ליצרנים

ס. חזני:

במקרים מסויימים.

אני מציע לקבל את הצעת חבר הכנסת פרלשטיין.

ב. אבניה:

אני מציע להחזיר גם סעיף זה למשרד
המספטים על מנת שיביא לנו בטבוע הבא

היו"ר ס. בנטוב:

האעה שתולצת את דברי החברים.

הישיבה ננעלה בשעה 14.00